

**Protestantse Gemeente
Middelstum**

**'EEN GASTVRIJE GEMEENTE,
IN DE ONTMOETING GEBEURT HET'**

BELEIDSPLAN 2021 - 2024

Status: VASTGESTELD

Protestantse Gemeente Middelstum,
Toornwerd en Westerwijtwerd
December 2021

Geloof·Hoop·Liefde

Woord vooraf	4
1 Een korte schets van het dorp Middelstum met omliggende dorpen	5
2 De KERKENRAAD	6
2.1 Visie.....	6
2.2 Werkwijze	7
2.3 Beleidsvoornemens.....	7
3 ORGANOGRAM EN OMSCHRIJVING WERKTERREINEN.....	8
4 COLLEGE VAN KERKRENTMEESTERS	9
4.1 Inleiding.....	9
4.2 Samenstelling College van Kerkrentmeesters.....	9
4.3 Financiële positie/beleid.....	11
4.4 Beleidsdoelen	12
5 College van Diakenen	14
5.1 Visie.....	14
5.2 Werkwijze	14
5.3 Huidige activiteiten	14
5.4 Doelen en aandachtspunten voor de komende jaren.....	15
6 Jeugdraad.....	16
6.1 Missie.....	16
6.2 Visie.....	16
6.3 Werkwijze	16
6.4 Communicatie	18
6.5 Beleidsvoornemens voor 2021-2025	18
6.6 Mensen en middelen.....	19
7 Pastorale Raad.....	20
7.1 Visie op het pastoraat.....	20
7.2 Wijkteams.....	20
7.3 Pastorale raad	20
7.4 Pastorale beleidsvoornemens	21
8 Commissie Vorming en Toerusting.....	22
8.1 Doelstelling.....	22
8.2 Activiteiten	22
8.3 Middelen (mensen en financiën).....	22
8.4 Werkwijze	22
8.5 Communicatie	22

9	Commissie Liturgie en eredienst.....	23
9.1	Doelstelling.....	23
9.2	Huidige activiteiten	23
9.3	Nieuwe voornemens	23
10	Zendingscommissie	24
10.1	Missie.....	24
10.2	Visie.....	24
10.3	Werkwijze	24
10.4	Huidige activiteiten	24
10.5	Communicatie	24
10.6	Beleidsvoornemens.....	25

WOORD VOORAF

Voor u ligt het beleidsplan van de Protestantse Gemeente Middelstum, Toornwerd en Westerwijtwerd voor de periode 2021-2024. Het is het derde beleidsplan dat wij als gemeente na de fusie in januari 2014 het licht doen zien.

Na dit voorwoord treft u een korte schets van het dorp Middelstum aan, waarin ook aandacht is voor de plaats van onze kerk in het dorp. In het daaropvolgende hoofdstuk wordt onder het kopje 'Kerkenraad' in algemene zin gesproken over visie, werkwijze en beleidsvoornemens in grote lijnen. Na een weergave van de wijze waarop de organisatie van de gemeente is vormgegeven ('organogram') en hoe taken en functies zijn verdeeld over uiteenlopende 'organen' (raden, commissies e.d.), worden per hoofdstuk de belangrijkste activiteiten en beleidsvoornemens van die bewuste organen beschreven.

Dit plan is tot stand gekomen door een actieve inbreng vanuit de verschillende raden en commissies. Het is voor een belangrijk deel door hen 'van onderaf' opgebouwd en zij hebben, elk op hun eigen wijze, gezorgd voor tekst en inhoud. Wij hebben ervoor gekozen redactioneel niet te veel te gaan sleutelen aan hun inbreng, om de tekst zo authentiek mogelijk te houden. Mocht de lezer hier en daar verschillen in stijl of in omvang van tekst opvallen, dan zijn die verschillen terug te voeren op de door ons gehanteerde werkwijze.

Namens de kerkenraad spreken wij de hoop uit dat dit plan, ook al is het slechts papier, tot inspiratiebron mag dienen voor eenieder die zijn of haar steentje wil bijdragen aan het wel en wee van onze gemeente in de komende jaren.

December 2021

P.T.v.d. Wal (praeses)

1 EEN KORTE SCHETS VAN HET DORP MIDDELSTUM MET OMLIGGENDE DORPEN

Middelstum was tot 1990 een zelfstandige gemeente bestaande uit de dorpen, Middelstum, Huizinge, Westerwijtwerd en Toornwerd, alsmede de streken Boerdam en Fraamklap. De voormalige gemeente Middelstum had ongeveer 2800 inwoners.

In het verre verleden werd Middelstum wel één der aanzienlijkste dorpen van Hunsingo genoemd, dit kwam onder meer door de borgen, Mentheda, Ewsum en Asinga.

Thans beschikt Middelstum nog steeds over een aantal bezienswaardigheden c.q. rijksmonumenten, bv. Mentheda, Asingapoort, borgterrein Ewsum met donjon, Bakkerijmuseum Mendels, de Hippolytuskerk, de Doopsgezinde Kerk en de Hoeksteenerkerk.

De laatste 100 jaar was Middelstum vooral een agrarische gemeente. Tevens had Middelstum een bloeiende steenindustrie met twee steenfabrieken, waar zowel stenen als draineerbuizen werden gebakken (in de zeventiger jaren van de vorige eeuw verdwenen), een melkfabriek en een meubelfabriek (beide verdwenen).

De grootste werkgevers in Middelstum zijn op dit moment de kleinschalige industrie, zoals een banketfabriek en enkele houtbewerkingsfabrieken (pallets, kozijnen/deuren), alsmede de gebruikelijke zaken, zoals bouwbedrijven, loonbedrijven, winkels, notariaat en overheid. Veel inwoners van Middelstum hebben hun werkzaamheden buiten het dorp.

De voormalige gemeente Middelstum was een kerkelijke gemeente. Ongeveer 70% was bij een kerkgenootschap aangesloten. Bij de afscheiding (1835) en later bij de splitsing van de gereformeerde kerk (1944) was men zeer nauw betrokken, wat onder meer inhield dat in Middelstum één van de eerste gereformeerde kerken werd gesticht. De zondagsrust werd en wordt dan ook nu nog op prijs gesteld. Vroeger begon de muziek op de ijsbaan pas als de kerkdiensten geweest waren en tot nu toe is er op zondag geen kermis. Wel is de plaatselijke supermarkt op zondagmiddagen geopend.

In het dorp Middelstum bevinden zich drie kerkgemeenschappen, nl. de Protestantse Gemeente Middelstum, Toornwerd en Westerwijtwerd, de Gereformeerde Kerk Vrijgemaakt te Middelstum en de Doopsgezinde Gemeente.

Hoewel er ook in Middelstum sprake is van de zgn. dubbele vergrijzing, is het dorp toch nog wel aantrekkelijk voor jonge mensen: er zijn nog drie basisscholen, een goed voorzieningenniveau en de reistijd naar de Eemshaven en de stad Groningen is in beide gevallen ongeveer 15 minuten.

Middelstum vervult nog steeds een centrumfunctie voor de omliggende dorpen. Hoewel de meeste inwoners afkomstig zijn uit het dorp, komt ook een behoorlijk percentage van elders.

Sinds 2021 maakt Middelstum deel uit van de gemeente Eemsdelta.

2 DE KERKENRAAD

2.1 VISIE

De kerkenraad heeft de volgende visie geformuleerd op het gemeente zijn voor de komende vier jaar. We willen evenals na de fusie in 2014 ook in de komende beleidsperiode:

Een gastvrij huis zijn voor jong en oud, in de ontmoeting gebeurt het
--

Gastvrij:

Gastvrij zijn betekent de bereidheid verbinding aan te gaan .

- Verbinding met God, als bron van ons geloof en dragende grond van ons leven.
- Verbinding met elkaar die onder meer concreet wordt in samen vieren (eredienst) en omzien naar elkaar (pastoraat).
- Verbinding met de samenleving: de gemeente is dienstbaar aan de samenleving in woord en daad (diaconaat en zending) en anderzijds staat zij open voor de samenleving en wat daar gebeurt.

Deze drievoudige verbinding wordt:

- iedere keer opnieuw gevierd als gave en opgave;
- telkens weer geleerd, als bezinning, verdieping en praktische oefening;
- altijd en overal in praktijk gebracht, als concretisering van waar het in de kerk om gaat.
- De ontmoeting, ook buiten de kerkdiensten, meer en meer vormgeven door middel van;
 - iedere zondag koffiedrinken na de kerkdienst
 - samen eten
 - koffiedrinken voor mensen uit het dorp die elkaar graag ontmoeten
 - avonden georganiseerd door Vorming & Toerusting.

Huis:

De gemeente heeft twee zichtbare huizen in gebruik, die beide haar herinneren aan haar kom-af.

De *Hippolytuskerk* dateert van voor de Reformatie (deze kerk hebben wij in gebruik van de Stichting Oude Groninger Kerken). Zij herinnert ons eraan dat de eigen gemeente deel is van de Kerk die de eeuwen en de wereld omspant en helpt ons zodoende open te staan voor wat als bron van inspiratie uit andere tradities (Taizé bijv.) wordt aangereikt. Door de eeuwen heen is zij een gastvrij huis geweest voor heel het dorp. Dat helpt ons te blijven beseffen dat onze kerkgemeenschap een gastvrij huis bedoelt te zijn voor eenieder in ons dorp. We doen dat niet uit zelfoverschatting. Maar vanuit het bewustzijn en het vertrouwen dat wat wij geloven van waarde kan zijn voor heel de gemeenschap.

De *Hoeksteenkerk* (1870) geeft uitdrukking aan de emancipatie (deze kerk is ons eigendom), het zelfbewustzijn en het gegroeide zelfvertrouwen van wat sinds 1892 de Gereformeerde Kerk is gaan heten. Zij herinnert ons eraan dat bezinning op de wortels van onze traditie - het gedachtegoed van de Reformatie - een blijvende opdracht is.

Zo vormen beide kerkgebouwen als het ware een spiritueel dak waaronder mensen welkom zijn en zich thuis kunnen voelen.

Jong en oud:

De kerk is één van de weinige plekken in onze samenleving waar generaties elkaar ontmoeten. Niettemin verschillen generaties van elkaar. In opvatting en leefwijze. En binnen de generaties verschillen mensen van elkaar en kleuren hun leven op eigen wijze in. Dat maakt ontmoeting spannend. We willen gemeente zijn vanuit het besef dat verschillen verrijken. Een gastvrije gemeente zijn betekent dat veelkleurigheid in geloofs- en liturgische beleving een plaats krijgt. Dat alles binnen werkbare afspraken, maar met ruimte om met nieuwe vormen te experimenteren. De uitdaging daarbij is met elkaar in gesprek te blijven over wat ons beweegt en inspireert.

2.2 WERKWIJZE

Veel van wat de kerkenraad doet, vloeit voort uit wat de kerkorde en de ordinanties hem opdragen. De kerkenraad is het overkoepelende orgaan van de verschillende colleges, raden en commissies die in dit beleidsplan worden genoemd. Hij bepaalt het gezamenlijke beleid ervan, maar wel in voortdurende dialoog. De kerkenraad geeft dus richting en coördineert. Hij heeft daarbij een open oog voor wat in de gemeente leeft en neemt tegelijkertijd de eigen verantwoordelijkheid serieus.

2.3 BELEIDSVOORNEMENS

In de achter ons liggende jaren is de gefuseerde gemeente snel naar elkaar toe gegroeid en is er als het ware één kleur ontstaan, met oog voor ieders veelkleurigheid. Ook zijn de gezamenlijke colleges, raden en commissies opnieuw ingericht en functioneren goed.

Voor de komende vier jaar hebben we de volgende speerpunten van beleid benoemd:

2.3.1 PASTORAAT

Ten aanzien van het georganiseerde pastoraat leven er in de gemeente uiteenlopende verwachtingen en behoeften. Die hebben te maken met leeftijdsfase en de mate van betrokkenheid bij de gemeente. Het is belangrijk dat die verwachtingen per wijk goed in kaart blijven en als richtlijn functioneren voor het bezoekwerk van ambtsdragers en wijkteamleden. De huidige trend leidt tot een meer en meer vraaggericht pastoraat.

2.3.2 GEBOUWEN

De Hippolytuskerk is na de fusie overgedragen aan de Stichting Oude Groninger Kerken (SOGK), het recht op gebruik is voor onze gemeente gebleven. Het beheer en contact met de SOGK is in handen van de kerkrentmeesters.

De Hoeksteenkerk is in 2015 ten gevolge van aardbevingsschade gerepareerd en tevens is het plafond in de kerkzaal geschilderd. Ook Op t Houkje is volledig gemoderniseerd.

We mogen er trots op zijn dat onze gebouwen er adequaat en verzorgd bij staan. We verwachten dat we hier de komende beleidsplanperiode volop van kunnen genieten.

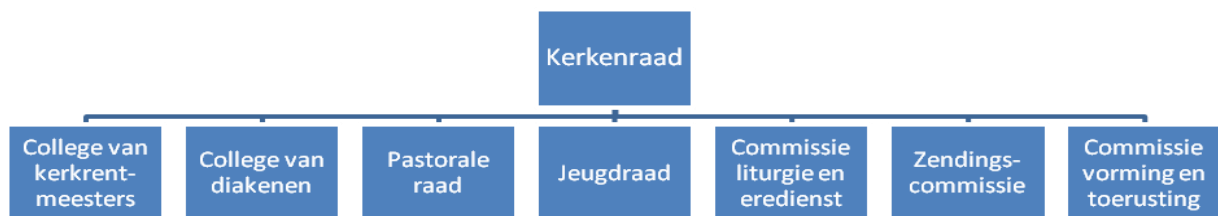
2.3.3 BOVENPLAATSELIJKE SAMENWERKING

De kerkenraad wil - samen met de classis - vormen van bovenplaatselijke samenwerking tussen gemeenten bevorderen. Een voorbeeld hiervan is de clustervorming met betrekking tot Vorming & Toerusting met de gemeenten uit Kantens, Huizinge en Westeremden.

2.3.4 EREDIENST

De zondagse viering is nog steeds de vorm van gemeente-zijn waaraan de meeste gemeenteleden deelnemen. De kerkenraad wil - samen met de commissie liturgie en eredienst en de jeugdraad - de pluriformiteit in de liturgische vormgeving bevorderen. Dat betekent onder meer dat in de erediensten naast orgelmuziek en gesproken woord ruimte gegeven wordt aan andere vormen van instrumentale begeleiding en aan visuele vormen.

3 Organogram en omschrijving werkterreinen

College van Kerkrentmeesters

- geldwerving
- financiële administratie
- collectebonnen
- kerkelijk bureau
- beheer en inrichting gebouwen en bezittingen
- predikant
- koster
- organisten
- KerkENNieuws
- archief
- website
- facebookpagina
- kerkdiensten via internet

College van Diakenen

- wekelijkse bloemengroet
- bijeenkomst ouderen en alleenstaanden rondom Kerst
- kerstattentie ouderen
- stille hulp
- vervoer zieken en ouderen
- vaststellen diaconale doelen

Commissie voor Liturgie en Eredienst

- voorbereiding en organisatie bijzondere erediensten
- evaluatie erediensten
- preekvoorziening
- musici

Pastorale Raad

- wijkteams (overleg, deskundigheidsbevordering en organisatie en aandacht voor twintigers/dertigers)

Jeugdraad

- kinderoppas
- kindernevendienst
- jeugdkerk
- jeugdclubs
- catechese
- groeigroep
- activiteiten

Commissie Vorming en Toerusting

- aanbod vorming en toerusting
- organisatie startdienst
- startkrant

Zendingscommissie

- verspreiding zendingsblad "Vandaar"
- vaststelling zendingsdoelen

4 COLLEGE VAN KERKRENTMEESTERS

4.1 INLEIDING

De opdracht aan het College van Kerkrentmeesters is de verzorging van de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente van niet-diaconale aard. Het college houdt zich aan de doelstellingen zoals die geformuleerd zijn in de Kerkorde. In dit beleidsplan wordt in hoofdlijnen het beleid op financieel gebied voor de komende vier jaren uitgezet.

4.2 SAMENSTELLING COLLEGE VAN KERKRENTMEESTERS

Sinds 2021 bestaat het College van Kerkrentmeesters uit 5 leden. Er is voor dit aantal gekozen om de werkzaamheden over een voldoende aantal personen te kunnen verdelen en om specifieke taken te kunnen leggen bij kerkrentmeesters met

verschillende competenties. Voor de functies in het college moeten bij voorkeur de volgende competenties aanwezig zijn: Voorzitter: bestuurlijke ervaring, overzicht, ervaring met kerkenraadswork in de breedte, communicatief sterk, tactvol en samenbindend. Secretaris: in staat vergadering voor te bereiden en te notuleren, correspondentie te verzorgen, overzicht, communicatief sterk.

De overige leden hebben onder andere ervaring met bijvoorbeeld bouwzaken en zijn in staat klein onderhoud te laten uitvoeren en voor groot onderhoud een verantwoorde planning te maken. Het college wordt ondersteund door het kerkelijk bureau en de penningmeester. Deze laatste twee personen zijn wel aanwezig bij de vergadering maar maken formeel geen deel uit van het college. Het college maakt bij de uitvoering van haar taken ook gebruik van ter zake deskundige gemeenteleden.

De kerkrentmeesters kunnen voor financieel advies een beroep doen op hun penningmeester of de externe accountant. De penningmeester wordt voor de vergaderingen uitgenodigd en betrokken in de besluitvorming. De accountant is voor de verzorging van de financiële- en salaris administratie en de algehele controle. Daarnaast wordt er door een kascommissie gecontroleerd en jaarlijks verslag gedaan aan de gemeentevergadering.

4.2.1 PERSONEEL

Het college is verantwoordelijk voor onder andere de financiële afwikkeling van haar predikant. Voor de hoogte van de traktementen, pensioenbijdragen, ziektekostenvergoedingen en de diverse onkostenvergoedingen worden de richtlijnen vanuit de PKN gevolgd.

De Hoeksteenkerk heeft een koster voor het kerkgebouw en vergaderruimten in Op t Houkje. Dit is geen volledige betrekking. De koster is verantwoordelijk voor het beheer en klein onderhoud van het kerkgebouw en de bijgebouwen. De koster is ook verantwoordelijk voor de activiteiten in Op t Houkje. De koster legt voor de activiteiten verantwoording af aan de kerkrentmeesters.

Tot 2020 werd het beheer van de Hippolytuskerk en het Hervormd Gebouw ook door een koster uitgevoerd. In 2022 wordt dit overgedragen aan een nog op te richten Plaatselijke Commissie die onder verantwoordelijkheid van de Stichting Oude Groninger kerken de organisatie overneemt.

4.2.2 VRIJWILLIGERS

Veel vrijwilligers zetten zich in voor de gemeente. Het College van Kerkrentmeesters heeft te maken met de volgende groepen vrijwilligers:

- Medewerkers vrijwillige bijdrage
- Medewerkers activiteiten commissie
- Oproepmedewerkers voor kleine klussen
- Beam Team
- Website beheer
- Archivaris
- Koffie schenkers

Het streven is om het aantal de komende jaren op peil te houden of te vergroten. Het college wil haar waardering voor al het werk van de vrijwilligers regelmatig passend tot uitdrukking brengen.

4.3 FINANCIËLE POSITIE/BELEID

De Protestantse Gemeente Middelstum heeft de volgende onroerende goederen in eigendom:

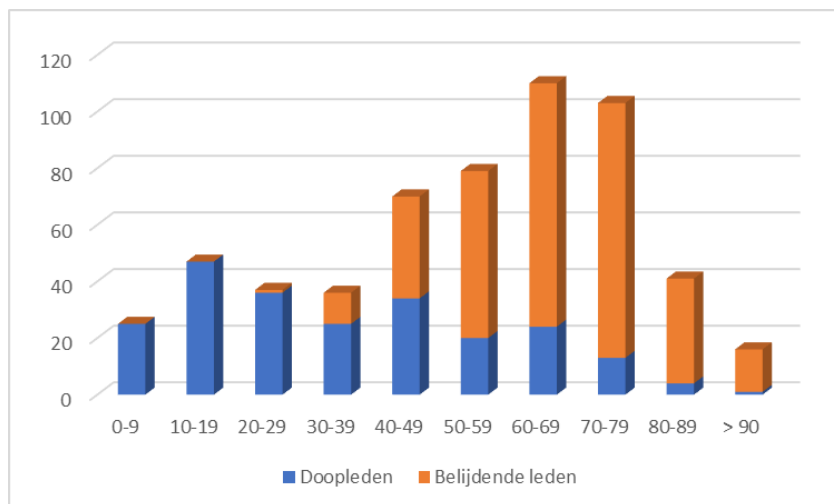
- Het kerkgebouw de Hoeksteenkerk met Op t Houkje
- Een pastoriewoning (wordt bewoond door de predikant)
- Een kosterwoning (wordt bewoond door het voormalig kostersechtpaar van de Hippolytuskerk)

De Hippolytuskerk met zalen wordt permanent gehuurd van de Stichting Oude Groninger Kerken. Hier ligt een huurovereenkomst aan ten grondslag. In 2022 wordt een Plaatselijke Commissie opgericht. Na oprichting van deze commissie zullen we de kerk voor de kerkdiensten huren van deze nieuwe commissie. De huurovereenkomst met de Stichting Oude Groninger Kerken wordt dan beëindigd.

De structurele inkomsten van de gemeente worden gevormd door de vrijwillige bijdragen van de gemeenteleden. De laatste jaren is hier een lichte daling waarneembaar. Het College van Kerkrentmeesters streeft naar een financieel gezonde gemeente. Dat betekent dat inkomstenverwachting van de komende jaren nader moet worden onderzocht. Indien nodig moet de kostenstructuur hierop worden aangepast. Dat kan betekenen dat er in de toekomst wellicht keuzes gemaakt moeten worden in het beleid van onze gemeente. Het College van Kerkrentmeesters acht het haar plicht de gemeente te wijzen op haar verantwoordelijkheid de lasten voor het gemeentewerk met elkaar te dragen.

4.3.1 ONTWIKKELINGEN IN DE GEMEENTE

Het College van Kerkrentmeesters moet bij het vaststellen van het beleid voor de komende vier jaar rekening houden met een aantal ontwikkelingen, welke van invloed zijn op de te verwachten inkomsten, de wensen m.b.t. de kerkelijke gebouwen en het personeelsbeleid. De meest belangrijke ontwikkelingen zijn het verminderen van het ledenaantal en de verandering in de leeftijdsopbouw. De huidige leeftijdsopbouw van onze gemeente ziet er als volgt uit:

FIGUUR 1: AANTAL LEDEN PER LEEFTIJDSCATEGORIE

4.4 BELEIDSDOELEN

Op basis van de relevante ontwikkelingen binnen de gemeente hebben wij de volgende doelen vastgesteld:

- De structurele inkomsten uit de gemeente moeten worden geconsolideerd dan wel verhoogd.
- Ontwikkelen van activiteiten die nieuwe inkomsten genereren.
- In bezit hebben van een goed onderhouden kerkgebouw met nevenruimten en een goede, representatieve dienstwoning beschikbaar voor de predikant.
- De veiligheid waarborgen tijdens de diensten en overige activiteiten, waaronder het opstellen van een ontruimingsplan.
- Werknemers en vrijwilligers weten zich gewaardeerd en moeten zich kunnen ontplooien.
- Het realiseren van een begroting voor meerdere jaren.
- Beleid opstellen over vermogensbeheer.
- Archiveren volgens de juiste kerkordelijke richtlijnen en zoeken naar een digitale oplossing.

4.4.1 UITWERKING BELEIDSDOELEN

Om onze gemeente optimaal te kunnen laten functioneren is het belangrijk dat onze predikantsplaats in stand kan worden gehouden, de noodzakelijke structurele investeringen in pastoraat kunnen worden gedaan, gemeentelijke activiteiten kunnen worden uitgevoerd en de noodzakelijke vervangingsinvesteringen kunnen worden gedaan.

Het college wil de gemeente ervan bewust maken dat de kerkelijke activiteiten van de gemeente geld kosten en dat het zaak is die kosten met elkaar ruimhartig te dragen. Daarnaast moeten de structurele inkomsten uit de gemeente worden geconsolideerd dan wel verhoogd. Daartoe worden een aantal acties ondernomen.

Er zal veel aandacht zijn voor de actie Kerkbalans: Persoonlijke benadering, directe follow-up acties en duidelijkheid over streefbedrag. Daarnaast worden collectes voor kerkbeheer gemeld door middel van concrete doelen.

Het college streeft naar een sluitende begroting. Wensen vanuit de gemeente en kerkenraad worden altijd afgestemd op haalbaarheid. In de gemeente zal meer aandacht worden gevraagd voor het fiscale voordeel van periodieke giften. Daartoe zal op de website ruimte worden ingeruimd en in de folder van de actie kerkbalans zal hier blijvend aandacht aan worden besteed. Omdat gebleken is dat het moeilijk is het geefgedrag te veranderen zullen nieuwe manieren moeten worden ontwikkeld om gemeenteleden kennis bij te brengen over hoe de financiën in de kerk zijn opgebouwd, zodat er begrip komt voor de financiële behoeften van de gemeente.

Om extra inkomsten te genereren worden nieuwe activiteiten georganiseerd. Te denken valt aan commerciële activiteiten als verhuur en acties, maar ook het blijven tonen van de QR-code en rekeningnummer voor giften tijdens onlinediensten.

We zijn trots op ons kerkgebouw met nevenruimten en representatieve dienstwoning voor de predikant. De gebouwen zijn goed onderhouden. Het opzetten van een meerjarig onderhoudsplan is voorwaarde om te komen tot beheersing van de onderhoudskosten. We gaan starten met het aanleggen van een logboek waarin de onderhouds- en investeringshistorie wordt vastgelegd. Dit geeft een betere inzicht in de staat van onderhoud en komen we tot een betere planning in de kosten op korte en lange termijn. Hierdoor kunnen de kerkrentmeesters het te voeren onderhoudsbeleid op de toekomstige onderhoudskosten afstemmen.

De veiligheid tijdens de diensten en overige activiteiten heeft prioriteit. Bij onduidelijkheden of problemen heeft de koster de leiding. De wettelijk gestelde eisen die bij een openbaar gebouw worden gesteld aan de veiligheid zijn aanwezig of worden in een noodplan vastgelegd.

Onze werknemers en vrijwilligers weten zich gewaardeerd. De koster heeft jaarlijks een functioneringsgesprek. Terugkoppeling vindt plaats in de vergadering van de kerkrentmeesters. Om de waardering voor alle vrijwilligers tot uitdrukking te brengen is er periodiek aandacht voor het werk van deze vrijwilligers.

Het college hecht grote waarde aan het opstellen van een beleidsdocument over ons vermogensbeheer. In de komende periode zal dit document worden opgesteld.

Het archiefbeheer van de gemeente dient plaats te vinden volgens de richtlijnen van de PKN Nederland. We gaan onderzoeken wat de mogelijkheden zijn digitale opslag en archivering.

5 COLLEGE VAN DIAKENEN

5.1 VISIE

Jezus is niet gekomen om Zich te laten dienen maar om te dienen. Hij vraagt ons na te denken over de vraag wie onze naaste is. 'Omzien naar elkaar' is daarom het kenmerk van het diaconale werk. Diaconaal werk wordt dus verricht met het oog op mensen om ons heen die hulp en/of extra aandacht nodig hebben, dichtbij en veraf. Zelf kunnen wij niet buiten beeld blijven. Diaconaat vraagt om bezinning en keuzes. Het gaat om gerechtigheid en het opkomen voor de zwakkeren, voor hen die geen hulp hebben. Daartoe willen wij de gemeenteleden toerusten en stimuleren om de betrokkenheid bij diaconale activiteiten levend te houden en te vergroten. De verantwoordelijkheid ligt niet bij de diakenen alleen, maar bij de hele geloofsgemeenschap.

5.2 WERKWIJZE

Het College van Diakenen bestaat uit 8 diakenen. Zij nemen deel aan de kerkenraadsvergaderingen en zijn vertegenwoordigd in het moderamen. De voorzitter is het aanspreekpunt.

5.3 HUIDIGE ACTIVITEITEN

5.3.1 VIEREN

- Verzorgen van de viering van het Heilig Avondmaal in de eredienst
- Inzamelen van de gaven in de eredienst
- Financieel zorgdragen van de bloemengroet tijdens de eredienst
- Zorgdragen voor bloemen voor zieken en 80-plussers

5.3.2 ORGANISEREN

- Het vaststellen van collecteprojecten
- Het maken van een jaarbegroting en jaarrekening (taak van de administratief diaken)
- Zorgen voor kerstattentie voor ouderen
- Sturen van kaarten m.b.t. zieken, verjaardagen en bijzondere momenten
- Bijeenkomst ouderen en alleenstaanden rondom Kerst
- Speciale inzamelactie voor noodhulp organiseren (voedselbank, vluchtelingen)

5.3.3 INFORMEREN

- Informeren van de gemeenteleden aangaande diaconale activiteiten en projecten
 - in kerkblad
 - tijdens de erediensten (mondeling of via de beamer)
 - op de website van de gemeente
 - In de informatiemap van de diaconie (inzichtelijk in de kerk)
 - Jaarlijks uitbrengen van een jaarplan

5.3.4 HULP BIEDEN

- Stille hulp: eenmalige noodhulp in geval de bestaande overheidsregelingen niet toereikend zijn.
- Het regelen van het vervoer van zieken en ouderen naar ziekenhuis of kerk (kerktaxi)
- Middels bijdragen via de collecten aan diaconale doelen dichtbij en veraf (o.a. via Kerk in Actie)

5.4 DOELEN EN AANDACHTSPUNTEN VOOR DE KOMENDE JAREN (K=KORTE TERMIJN, L=LANGE TERMIJN)

In onze huidige samenleving raken steeds meer mensen geïsoleerd. Vooral eenzaamheid en financiële problematiek treffen steeds meer mensen. Wij willen daarom:

- Meer onder de aandacht brengen binnen de gemeente waar de diaconie voor staat en wat zij voor gemeenteleden en niet-leden kan betekenen (K).
- Motiveren van gemeenteleden om te helpen en/of hulp te bieden (K).
- Gemeenteleden motiveren om deel te nemen aan het College van Diakenen (L).

Ons bereiken overal vandaan verzoeken om een bijdrage. Wij hebben ons voorgenomen onze aandacht en onze bijdrage minder te gaan verdelen over vele organisaties en acties, maar onze ondersteuning te verbinden aan een beperkt aantal organisaties en doelen. Dat stelt ons ook in staat ons beter te verdiepen in de achtergronden daarvan.

- Doelen uitzoeken die ieders aandacht trekken (L)
- Doelen in de omgeving actiever ondersteunen (L)
- Collecten actiever promoten (voornamelijk Heilig Avondmaal collecten) (K)
- Terugkoppelen wat er gedaan is met de opbrengsten van collecten (K)

6 JEUGDRAAD

6.1 MISSIE

Het jeugdwerk wil een onderdeel zijn binnen de PKN Middelstum, waarin jongeren zich gezien en gekend voelen. Het wil jongeren vertrouwd maken met God, de Bijbel, het geloof en de kerk. Het wil jongeren begeleiden en ondersteunen bij hun persoonlijke geloofsbeleving, geloofsontwikkeling en geloofsleven. De jeugd van vandaag is de toekomst van morgen!

6.2 VISIE

We willen de jongeren onderdeel laten worden en zijn van de geloofsgemeenschap in de PKN Middelstum, door:

- ontmoetingen te organiseren en relaties aan te gaan met jongeren, waarin richting en ruimte wordt geboden, zodat jongeren ontdekken en beleven:
 - o wat geloven in het leven kan betekenen;
 - o wie God voor hen wil zijn;
 - o wie ze zelf zijn voor Gods aangezicht;
 - o hoe ze Gods liefde kunnen uitstralen in de wereld om hen heen.
- jongeren te leren over het geloof te praten met vrienden;
- jongeren ervaringen te laten delen met leeftijds- en groepsgenoten;
- aan te sluiten bij hun leefwereld, waarin God ook aanwezig wil zijn;
- de jongeren serieus te nemen en naar hun wensen te luisteren;
- laagdrempelige activiteiten te organiseren, waarbij we jongeren aanmoedigen hun vrienden mee te nemen;
- contacten en gesprekken tussen jongeren en ouderen te realiseren (bijvoorbeeld uitnodigen tijdens de Jeugdkerk of clubavond).

6.3 WERKWIJZE

In de jeugdraad wordt de samenhang tussen de verschillende vormen van jeugdwerk in kaart gebracht. Vanuit elke tak van het jeugdwerk, te noemen: kindernevendienst, jeugdclubs, jeugdkerk en de groeigroep/ catechese, neemt iemand zitting in de jeugdraad. Tijdens 6 vaste momenten in het jaar komt de jeugdraad bijeen om het jaarprogramma vast te stellen en de activiteiten met elkaar te bespreken en op elkaar af te stemmen. Eenmaal per jaar vergadert de jeugdraad samen met de predikant(en) om het jaar en de catechese te evalueren en om nieuwe plannen uit te zetten voor de toekomst.

Ondersteuning en inspiratie krijgen we door:

- De predikant(en) één keer per jaar mee te laten draaien met de jeugdraadsvergadering, club en jeugdkerk;
- Van de predikant zijn ideeën te horen over het betrekken van de jeugd binnen de gemeente;
- Deelnemen aan de activiteiten georganiseerd door JOP. Online of fysiek in gesprek met vele jeugdleiders uit het hele land;
- Gebruik te maken van verhalen uit de Bijbel, de materialen van JOP, Kind op Zondag, HGJB, creatief Kinderwerk en het internet;
- Bezoeken van inspiratiebeurzen;
- Inspiratie opdoen in andere gemeenten.

Het **huidige aanbod** voor de jeugd ziet er als volgt uit:

- De kinderoppas (0-4 jarigen)
- De kindernevendienst (4-11 jarigen)
- De jeugdclub (vanaf 11jaar)
- De catechese (vanaf de brugklas)
- De jeugdkerk (vanaf 11 jaar)
- De club van de toekomst (vanaf 15 jaar)
- De groep (25-50 jarigen)

Wij streven ernaar om dit aanbod in de toekomst zo te houden.

Jaarlijkse activiteiten:

- Sirkelslag;
- Excursie naar bijvoorbeeld het gevangenismuseum, de voedselbank, instellingen e.d.;
- Activiteiten (indoor of outdoor) zoals klimmen, kookworkshop, dropping, vossenjacht, survival, pretpark e.d.;
- Filmavond;
- Kampweekend
- The Passion kijken
- Actief aanwezig zijn op de jaarlijkse braderie;

De ideeën voor de komende jaren:

- Musical
- Sterrenjacht
- Dienstenveiling
- Gezamenlijk eten
- 1x per jaar een jeugdactiviteit organiseren met de GKV en/ of andere kerken uit de omgeving;
- Geld inzamelingsacties (eventueel i.s.m. de diaconie voor een nader te bepalen goed doel of een gericht doel voor de eigen jeugd, zoals het aanschaffen van materialen);

6.4 COMMUNICATIE

Activiteiten worden jaarlijks aan de jeugdleden bekendgemaakt d.m.v. een jaarschema. Hierin staan alle activiteiten, clubavonden, jeugdkerken e.d. genoemd. Tevens krijgt de jeugd mutaties hierin tijdig door via de mail of op een clubavond. In de week voor een activiteit krijgt de jeugd en hun ouders een (herinnering)mail over de activiteit.

Activiteiten en jeugddiensten worden zondags in de kerk afgelezen tijdens de mededelingen. Daarnaast worden ze aangekondigd in KerkENNieuws, de nieuwsbrief, op de website en op facebook. Ook het verslag van deze activiteiten/diensten worden daarin beschreven (eventueel met beeldmateriaal).

6.5 BELEIDSVOORNEMENS VOOR 2021-2025

- Samenwerking blijven zoeken met de GKV en kerken in de omgeving. Dit door de contactpersonen (jeugdwerkers) van de verschillende kerken te benaderen en te inventariseren of er belangstelling is;
- Het betrekken van de kinderen in de kerkdienst waardoor zij zichtbaarder worden. Dit kan door de kindernevendienst meer te integreren in de dienst (door de kindernevendienstleiding) en/ of door de predikant meer contact te laten maken met de kinderen, bijvoorbeeld door een gesprekje met ze te houden voordat ze naar hun eigen dienst vertrekken, of een leuke anekdote vertellen waardoor de link naar een Bijbelverhaal gemaakt wordt, of na afloop aan de kinderen vragen hoe het was op de kindernevendienst, of aan de gemeente laten zien wat de kinderen gemaakt hebben, enz.;
- Het thema van de verschillende jeugdkerken (welke vaak overeenkomt met het leesrooster), zo mogelijk terug laten komen in de dienst. Dit door materialen welke gebruikt zijn tijdens de Jeugdkerk in de kerk te laten zien. Hierdoor voelen de jongeren zich betrokken bij de kerk en maken ze tijdens de kerkdienst makkelijker de koppeling naar hetgeen in de dienst aan de orde komt;
- De kerkenraad denkt mee en staat open voor ideeën van de jeugd. Dit door onze ideeën kenbaar te maken in de kerkenraadsvergaderingen en de medewerking te vragen voor het realiseren daarvan;
- Het toerusten en ondersteunen van jeugdouderlingen, kindernevendienstleiding, clubleiding en jeugdkerkleiding, door de predikant of d.m.v. cursussen aangeboden door bijvoorbeeld JOP;
- Participatie van de jeugd in commissies van de kerk uitbreiden en blijven continueren door contacten met de verschillende commissies te onderhouden. (geven van club, jeugdkerk, deelnemen aan de oppasdienst en het beamteam);
- Opzetten 'de club van de toekomst', 15 plussers enthousiastmeren om hun 'eigen club te draaien'. Waarbij gezelligheid en ontmoeting centraal staat;
- Inkomende leden vertellen van ons jeugdwerk/ uitwonende jeugdleden volgen;
- 18+ anders benaderen, als het moment aanbreekt om kerkengeld te betalen;
- Jonge ouders uitnodigen op de koffie;
- Kerk schooldiensten blijven organiseren;

- Weer opstarten van de Peuterdiensten
- Bestemming voor de paaskaars van de jeugdkerk overleggen;
- Aantrekkelijkheid stimuleren door middel van de sociale media. Instagram en Facebook.
- Maatschappelijke stage bevorderen via de kerk;
- De groep actieve leden zo groot mogelijk maken, dmv:
 - o Jeugdraadsleden andere mensen mee laten helpen met activiteiten;
 - o Persoonlijk benaderen van iemand;
 - o Via kerkelijke activiteiten (zoals running lunch, koffie drinken, gemeente-avond) anderen ontmoeten (die bijvoorbeeld niet vaak in de kerk zijn) en ze op deze manier benaderen voor het jeugdwerk.

6. 6 MENSEN EN MIDDELEN

Jaarlijks wordt er door de jeugdraadsleden en clubleiding een donateursbrief bezorgd bij de gemeenteleden, waarbij de gemeenteleden gevraagd zal worden een vrijwillige bijdrage over te maken naar de rekening van de Jeugdraad.

Tijdens de jeugddiensten is de collecte bestemd voor de jeugd, deze inkomsten worden gebruikt om de jaarlijkse activiteiten van te betalen.

Daarnaast betaalt elk clublid 5 euro contributie per jaar. Een introducé bij een activiteit (dus iemand die geen clublid is), betaald per activiteit een nader te bepalen bedrag (tussen de 0 en 10 euro).

De jeugdraadsleden organiseren/ coördineren elk jaar een aantal activiteiten/ jeugddiensten. Aan het begin van het jaar worden deze zo mogelijk evenredig verdeeld. Op deze manier heeft iedereen de verantwoordelijkheid over een aantal activiteiten/ diensten, maar wordt de druk op de organisatie ervan verdeeld. Naast de jeugdraadsleden worden er bij elke activiteit vrijwilligers uit de gemeente gevraagd/ gezocht/ opgeroepen om mee te helpen. Hiervoor worden o.a. de clubleiders gevraagd.

7 PASTORALE RAAD

7.1 VISIE OP HET PASTORAAT

Vertrekpunt: wat wordt verstaan onder pastoraat?

Een definitie die een redelijk volledig beeld geeft van wat onder pastoraat verstaan kan worden is de onderstaande.

Pastoraat is *"Vanuit de plaatselijke geloofsgemeenschap zorg en aandacht geven aan elkaar, gericht op heel de mens, met het doel dat mensen zin, troost en bevrijding in hun leven ervaren"*.

Belangrijke trefwoorden voor het pastoraat in deze definitie zijn: zorg en aandacht geven aan elkaar, we zeggen ook wel 'omzien naar elkaar'. Dit gebeurt op twee manieren in de gemeente.

Als *gemeente* heb je de opdracht elkaar zorg en aandacht te geven, maar dat gebeurt op een persoonlijk niveau en heeft een spontaan karakter.

Daarnaast kennen we ook het *georganiseerde pastoraat* in opdracht van de kerkenraad dat in handen ligt van predikant, ouderlingen en wijkteamleden. Om hier vorm en inhoud aan te geven zijn er wijkteams die met elkaar de Pastorale Raad vormen.

7.2 WIJKTEAMS

De pastorale raad bestaat uit 3 wijkteams die elk in een eigen wijk werkzaam zijn. Elke wijk heeft een vergelijkbaar aantal adressen.

Een wijkteam bestaat per wijk uit 1 of meerdere ouderlingen, waarvan 1 ouderling contactpersoon is die een coördinerende taak naar de predikant, de ouderlingen en andere wijkteamleden heeft. Ook maken 1 tot 3 wijkteamleden deel uit van het wijkteam. Zij bezoeken ook gemeenteleden, maar het kernwoord van hun taak is 'aandacht'.

De taken van een wijkteam bestaan uit: ervaringen uitwisselen, onderlinge bijstand, het wijkwerk doornemen, wijkactiviteiten organiseren en nieuwe mensen binnen het wijkteam inwerken. Per jaar komt een wijkteam tenminste 2 keer bij elkaar. Desgevraagd kan de predikant de wijkteamvergadering bezoeken. Elk wijkteam heeft voorts een signalerende functie naar het college van diakenen waar het materiële nood betreft.

7.3 PASTORALE RAAD

De wijkteams vormen tezamen de Pastorale Raad. In de Pastorale Raad ligt het accent op deskundigheidsbevordering, toerusting en bezinning op pastorale onderwerpen. Daarnaast kan er ook beleidsmatig worden nagedacht over het pastoraat, op verzoek van de kerkenraad of uit eigen initiatief. De Pastorale Raad komt tenminste tweemaal per jaar bijeen. Verder verloopt het overleg en de informatie-uitwisseling onderling en met de predikant via persoonlijk contact, telefoon of e-mail.

Pastoraat betekent aandacht en zorg.....

Een belangrijk aandachtspunt vanuit de visie op het pastoraat (7.1) en de werkwijze van de wijkteams (7.2) is de vraag naar de aard van het contact en de contactmogelijkheden.

Bij pastoraat ligt het accent op luisteren, op aandacht en op zorg. Onder 'aandacht' verstaan we *belangstelling* voor de ander. De ander bepaalt dan ook de agenda. Verwachtingen worden gepeild door middel van het vragenformulier en zo mogelijk worden er afspraken gemaakt over de wijze en mate van contact.

Onder 'zorg' verstaan we het *meeleven in tijden van crisis*: we hebben zorg *om* en *voor* elkaar.

De ander bepaalt ook nu weer de agenda. Verwachtingen worden gepeild door middel van persoonlijk contact. Eventueel wordt een afspraak gemaakt over de frequentie van bezoek.

Ouderlingen en wijkteamleden letten in hun wijk op bepaalde signalen die doorgegeven worden aan de predikant. In geval van crisispastoraat (rouw en nood) overlegt de wijkouderling met de predikant (om misverstanden te voorkomen). Ouderling en predikant spreken af wie wanneer bezoekt en hoe lang nadien. Na gemaakte afspraken neemt de ouderling zelf initiatief en geeft aandacht, wanneer sprake is van 'rouw en nood'.

7.4 PASTORALE BELEIDSVOORNEMENS

- Er wordt tijd en aandacht geïnvesteerd in de pastorale organisatie, met name ook aan het goed functioneren van de wijkteams en de coördinerende taak van de ouderlingen. We houden ons aan gemaakte afspraken over de werkwijze van de wijkteams.
- Doorgaan op de ingeslagen weg wat betreft de werkzaamheden van de Pastorale Raad (bezinning op pastoraat, pastorale onderwerpen, instructie en oefening).
- Vanuit de wijkteams en de Pastorale Raad wijkactiviteiten aanbieden (bijv. activiteiten als wijkavonden, eventueel 'doe-activiteiten').
- Het bieden van 'maatwerk' vanuit de gedachte dat mensen op verschillende manieren betrokken zijn bij de kerk (totaal betrokken, regelmatig betrokken, zo nu en dan betrokken, niet betrokken).
- Aandacht geven aan de ontwikkeling dat de leden minder behoefte hebben aan aanbod maar zonodig meer vraaggericht pastoraat wensen.
- Het is belangrijk voor de pastorale organisatie dat gemeenteleden meer zelf initiatief nemen om predikant of wijkouderling over hun situatie te informeren en aangeven of bezoek al dan niet op prijs wordt gesteld.

8 COMMISSIE VORMING EN TOERUSTING

8.1 DOELSTELLING

We scheppen gelegenheden, waarbij gemeenteleden elkaar ontmoeten en (van elkaar) leren, in verbinding met geloof en spiritualiteit in de breedste zin des woords, die naast lerend, ook onderhoudend zijn.

8.2 ACTIVITEITEN

- Startkrant maken
- Startzondag
- Paasontbijt
- Doe-activiteiten
 - ♦ Dauwtrappen op Hemelvaartsdag
- Lezingen
 - ♦ Jaarlijks wisselende onderwerpen op theologisch gebied, gespreksgroepen op wetenschappelijk en/of cultureel gebied

8.3 MIDDELEN (MENSEN EN FINANCIËN)

De commissie bestaat uit 5 personen. Ieder heeft zijn of haar eigen netwerk. De financiën lopen via de boekhouder van de kerk. Voor de maaltijden wordt een vrijwillige bijdrage gevraagd.

8.4 WERKWIJZE

We sluiten bij de leerbehoeften van de mensen aan. Die komen we op het spoor via wijkbijeenkomsten of huisbezoeken van een wijkteamlid. Ook is het mogelijk in de Startkrant te vragen naar ideeën en behoeften: deze kunnen dan worden aangegeven op een opgavestrook. Regionalisering: Er is vanuit de classis een cluster gevormd waarin we op het terrein van Vorming & Toerusting samenwerken met de Protestantse gemeenten van Kantens, Huizinge en Westeremden. Mensen uit de regio zijn welkom als deelnemer aan de activiteiten.

8.5 COMMUNICATIE

Wat we doen maken we kenbaar via:

- Startkrant
- KerkENNieuws
- Website PKN-Middelstum
- Facebookpagina PKN-Middelstum

9 COMMISSIE LITURGIE EN EREDIENST

9.1 DOELSTELLING

De commissie adviseert de kerkenraad gevraagd en ongevraagd in alle zaken die te maken hebben met de erediensten in de gemeente. Zij ziet het als haar taak op theologisch en muzikaal verantwoorde wijze vernieuwingen te onderzoeken en waar mogelijk de invoering te coördineren en te evalueren.

9.2 HUIDIGE ACTIVITEITEN

Een belangrijk deel van de huidige activiteiten van de commissie is te karakteriseren met de woorden 'voorbereiden' en 'evalueren'.

Vele kerkdiensten worden door of vanuit de commissie voorbereid. Voorbeelden daarvan zijn de paascyclus en de adventsdiensten. Voorbereiden betekent in dit verband niet alleen de vormgeving van de diensten maar ook de organisatie daarvan, bijv. het benaderen van musici.

De commissie evalueert alle (bijzondere) diensten, ook die waarvoor zij geen verantwoordelijkheid draagt, zoals de jeugddiensten.

Daarnaast onderzoekt de commissie de mogelijkheden om tot nieuwe vormen in de liturgie te komen. Daarbij probeert zij het evenwicht te bewaren tussen wat nieuw is en wat al jaren door velen binnen de gemeente wordt gewaardeerd.

9.3 NIEUWE VOORNEMENS

- Stimuleren van veelvuldiger betrokkenheid van de huisband bij de diensten.
- Inventariseren welke gemeenteleden een muziekinstrument bespelen en bereid zijn medewerking te verlenen aan de erediensten.
- Gemeenteleden of ambtsdragers betrekken bij formuleren en/of uitspreken van de gebeden.

Veel hiervan kan de commissie niet alleen realiseren. De medewerking van anderen in de gemeente is daarvoor nodig, evenals de instemming van de kerkenraad. Sleutelwoorden voor de toekomst zijn dan ook 'inspireren' en 'coördineren.'

.

10 ZENDINGSCOMMISSIE

10.1 MISSIE

Zending is delen van geloof.

Samen met kerkgemeenschappen elders in de wereld geloven wij in gemeentes die levendig en gastvrij zijn. We geloven dat samenwerking tussen verschillende volken, kerken en religies vrede en verzoening mogelijk maakt. We geloven dat het Evangelie overal ter wereld verzoening en bevrijding kan brengen.

10.2 VISIE

Zending is tweerichtingsverkeer. Als christenen kunnen we elkaar wereldwijd inspireren en versterken. We vinden onderlinge verbondenheid en samenwerking van geloofsgemeenschappen belangrijk. We ondersteunen geloofsgemeenschappen met financiën met name in die gebieden waar geloofsgemeenschappen kwetsbaar zijn door geweld, onrecht en armoede. We willen in onze geseculariseerde samenleving leren van hun ervaringen.

We sluiten daarvoor o.a. aan bij projecten die Kerk in Actie aanreikt.

10.3 WERKWIJZE

De commissie bestaat uit vijf leden en vergadert vier keer per jaar. De geldwerving gebeurt via collecten in de eredienst. Daarnaast wordt jaarlijks aan de gemeenteleden een gift voor de zending gevraagd. Het opgaveformulier daarvoor wordt tezamen met Actie kerkbalans verspreid.

10.4 HUIDIGE ACTIVITEITEN

De commissie steunt verschillende projecten:

- Afrika Contact
- E.O. Metterdaad
- Actie Schoenendoos
- een sponsorgezin van Zending over Grenzen
- projecten van Kerk in Actie
- Mensenkinderen

10.5 COMMUNICATIE

Via het Kerkblad en de mededelingen in de zondagse eredienst wordt de gemeente geïnformeerd over projecten.

Eén keer per jaar is er op zondagmorgen een zendingsdienst, waarin het werk van de zending in bredere zin onder de aandacht van de gemeente wordt gebracht.

Het kwartaalblad "Vandaar" (een uitgave van Kerk in Actie) wordt door de commissie verspreid onder degenen die daar belangstelling voor hebben.

10.6 BELEIDSVOORNEMENS

De grens tussen (wereld)diaconaat en zending is niet altijd scherp te trekken. Daarom vindt de commissie regelmatig overleg met de diaconie belangrijk. Eén van de manieren waarop dit vorm kan krijgen is dat een diaken zitting neemt in de commissie.

Een belangrijk deel van de gelden die bijeengebracht worden, wordt besteed aan projecten van Kerk in Actie. Een organisatie die deel uitmaakt van de PKN. Daarnaast doneert de commissie ook aan andere organisaties, c.q. projecten. Belangrijk daarbij is dat projecten kleinschalig zijn en herkenbaar. Kleinschalig zodat geen grote overhead nodig is. En herkenbaar omdat projecten vanuit onze regio uitgevoerd worden. Ook voor de toekomst blijven kleinschaligheid en herkenbaarheid richtinggevend voor de besteding van de gelden.